

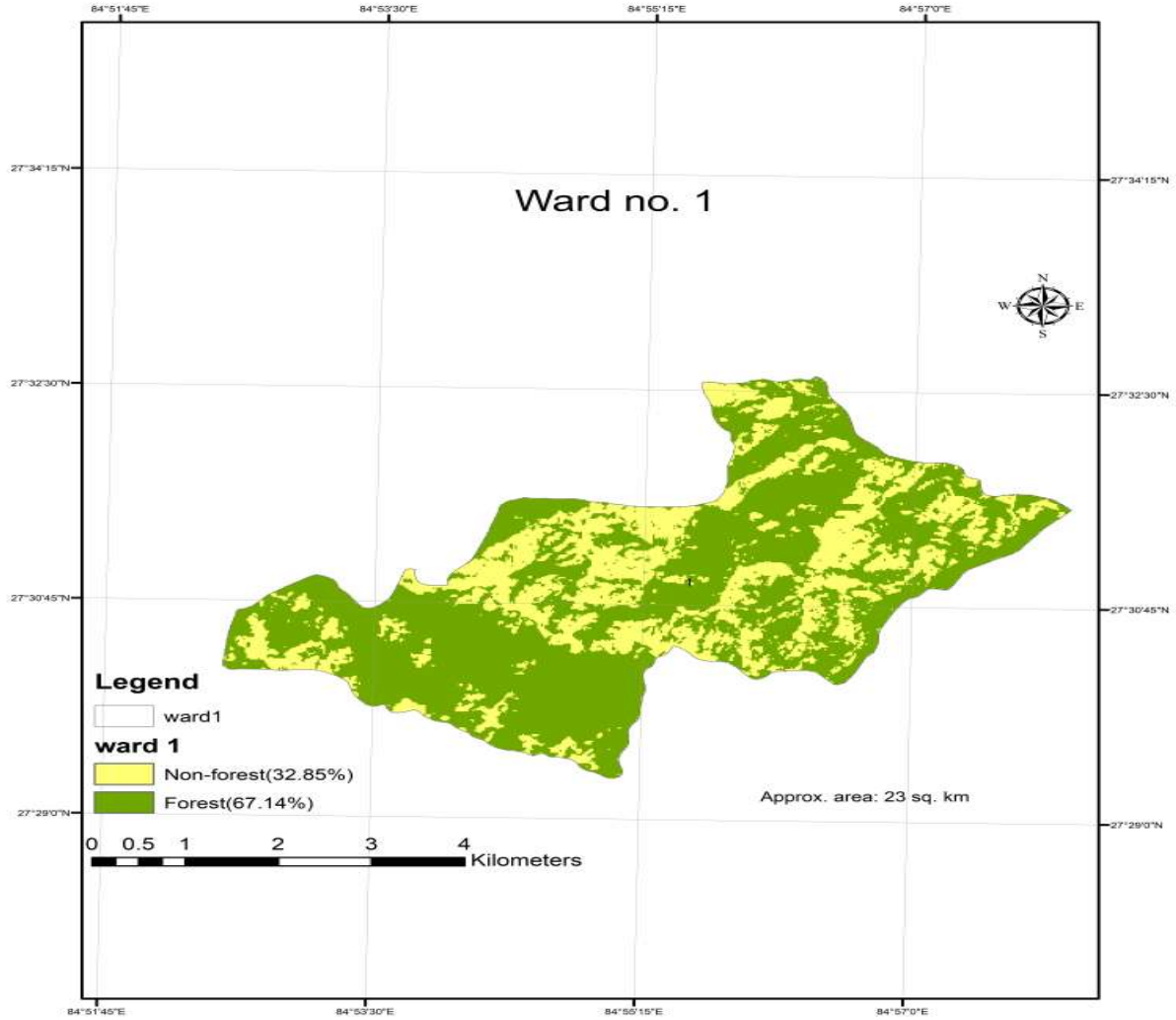

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका
वडा नं. १ को कार्यालय, मकवानपुर
३ नं प्रदेश, नेपाल

वडाको पार्श्व चित्र (Ward Profile)

२०७५

वडा नं १ को परिचय

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका को यस क्षेत्रमा बिरले, ढुङ्गाफेदी, सानोढुङ्गा ठुलोढुङ्गा, सानोभावर, कित्राड लबुर, ठुलोभावर, ढुवन, कोलागैरी, ढुकुरी डाँडा , रामकुवा, मुग्रिकोट, भाटेखोला, इन्द्रुड , मुजवा , थुम्बिड , राम्छे चे, वराड गौदान क्रेसान , ज्यमिरे सौरा हात्ती ढुङ्गा , मछेडी , घले टोल, आदमार, गूडु वाड ,लादुर ढुङ्गे खोलाएर , फुलगैरी गल्छाराड , कृपिन्टार , ढुन्डेफेदी , भुमिथुड , घन्सिंटार टोलहरु रहेका छन । तमाड र चेपाड समुदायको बहुल्यता रहेको यस वडामा विभिन्न सस्कृतिक भलकहरु देख्न पाईन्छ । यस वडामा जम्मा ६०४ घरधुरी हरुको बसोबास रहेको छ । चेपाड र तामाड हरु पुराना बासिन्दा भयपनी आजभोलि अन्य जात जाती हरुको बसोबास हुन थालेको छ । तर भौगोलिक विकटताकारण अशिक्षा, र गरिबि व्याप्त रहेको छ । स्थानिय उपलब्ध स्रोत र साधनहरुलाई प्रयोग गर्नसके स्थानिय वासिहरुको जिवनस्तर उकास्न सहज हुने देखिन्छ ।

जनसंख्या विवरण :

वडा नम्बर	जनसंख्या		जम्मा	घरघुरी
	महिला	पुरुष		
१	१७९८	१८७२	३६७०	६०४

स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण, २०७५

सवल पक्षहरु

क्षेत्र	सवल पक्षहरु
कृषि	<ul style="list-style-type: none"> ➤ अदुवाको असाध्यै उत्पादन हुन्छ । विगतमा एउटै वोटमा ५ के.जी. सम्म अदुवा फलेको थियो । ➤ भूमिथुङ्ग, कुविन्टार, इन्दुङ्ग, वाराङ्गामा प्रसस्तै चिउरि प्रजातिका रुखहरु छन् ➤ वार्डका सबैजसो वस्तीमा अनार राम्रो फल्छ । ➤ वनजंगलवाट विभिन्न जातजातिका जडीबुटिहरु प्राप्त गर्न सकिन्छ । ➤ जमिन उर्वर छ र नजिकैको खोलामा प्रसस्त पानि छ ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> ➤ बुर्जाडाँडावाट सम्पूर्णतराइको फाँटदेखिन्छ ➤ बुर्जाडाँडामा गुँरास फुल्ने भएकोले मनोरमणीय छ। ➤ सोलि घोप्टे गुफामा प्राचिन वस्ती बसेका अवशेष र आकृतिहरु छन् ➤ मजुवागुफामा मान्छे बसेको विभिन्न प्रमाणहरु अझैपनि त्यहाँ ढिँकी, जाँतो जस्ता घरेलु औजार पाउन सकिन्छ । ➤ कामिवारीमा गुफा छ ।
खनिज पदार्थ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ कित्रड, इन्दुड मा चुनढुङ्गाको खानि छ । ➤ कुविन्टारको खहरे खोला र नेगी खोलामा फलाम खानी छ । ➤ राम कुवादेखी हात्तिखोला, कासाना डाँडा वाराङ्गामा कोइला खानि छ । ➤ धुधराङ्गमा नुन खानि छ । ➤ देवराङ्ग खोला र रिक्तिखोलामा तामाखानी छ । ➤ दर्लामे खोलामा रान्धक खानि छ । ➤ पाहाडम पत्रे ढुङ्गा पनि प्रसस्त पाइन्छन् ।

चुनौतिहरु

- बाटोघाटोको समस्या, अझैपनि बजार, अस्पताल जस्ता दैनिक उपभोग्य सामग्रीबाट टाढै छ।
- वर्षा याममा कुनैपनि सवारी साधान चल्ने न्युन संभावना छ।
- वार्ड भरिमा आधारभुत सम्मको विद्यालयमात्र छ। जस्ले गर्दा विद्यार्थीहरुको स्कुल छोडने प्रचलन बढी पाइन्छ।
- पानि प्रसस्त भएता पनि कुनै निर्मुलीकरण नगरीकुनै खाने गर्दछन्।
- सम्पूर्ण वस्तीहरुमा बिजुलि पुगेको छैन भएपनि भोल्टकम भइ कुनै यान्त्रिक कार्य गर्न कहिन छ।
- नजिकमा स्वास्थ्य चौकी छैन।
- चट्याङ्ग गइ रहन्छ विगत २ वर्षमा १०/१५ जना प्रभाभित
- नदि कटान र पहिरो (वाराङ्गडाँडा) को समस्या छ।
- यसक्षेत्रमा बालविवाह अझैपनि रहेको छ

दिर्घकालिन योजनाको सम्भावना

क्षेत्र	शीर्षक	योजना	स्थान
आर्थिक	कृषि	अदुवा खेतिको व्यवसायिक खेति	वडाका सबै ठाँउमा
		बेसार खेति	वडाका सबै ठाँउमा
		केरा र कागति खेति	विरालीटार, हुंगेन, सानि भावर, ठुलो भावर गदुवान
		चिउरिाको रुख हरुलाई सम्बर्धन गर्ने	राम्चे, इन्दुरुड, खोलटार, कुमिन्टार, गाल्छाराङ्ग, भुमिथुमि
		वेसिजनका तरकारी उत्पादन गर्ने।	वडाका सबै ठाँउमा
		कपास खेति गर्ने।	राम्चे
		वाखा पालन	समुह बनाइ वडाका सबैस्थानमा
		सुंगुर	राम्चे, इन्दुरुङ्ग
		बंगुर	खोलटार, कुपिन्टार, गाल्छाराङ्ग
		माछापालन	खोला किनारका संभावित क्षेत्रहरुमा
		लोकल कुखुरा	सानि मावर, ठुलो मावर गदुनाङ्ग
	उद्योग तथा	कसर उद्योगस्थापना	विरालटार, हुंगु दोभान

	वाणिज्य	चिउरी प्रसोधन केन्द्र	बाराङ्ग, इन्दुराङ्ग, भुमेशुम
		कपास उद्योग	राम्चे
		चुनखानी उद्योग	इन्दुरुङ्ग
		खानी उद्योगहरु संचालन	कुविन्टार, नेगीखोला, हात्तिखोला, कासाना, डाँडा बाराङ्ग, धुधराङ्ग, देवराङ्गखोला रिक्तिखोला र दर्लामे खोला
पर्यटन विकास	अवलोकन टावर निर्माण	भुर्जाडाँडामा	
	स्थानिय संस्कृतिको प्रर्वधन गरि होमस्टे विकाश	गदुवान र ठुलो भावर	
	गुफालाई म्युजियमको रुपमा विकास	कामीवाडी, सोली गुफा, मजुवा	
	महोत्सवको आयोजना गर्ने	तामाङ र चेपाङ्ग संस्कृतिलाई प्रर्वद्धन गर्न	
सहकारी विकास	-कृषि सहकारी -वचत सहकारी - फाइनान्स	राम्चे विरालटार बाराङ्ग	
	सामाजिक	आधारभुतलाई माध्यामिक विद्यालय सम्म स्तरउन्नती	केहिलाई विद्यालय छोडने समस्या न्युनिकरण हुनेछ ।
शिक्षा संगै जनचेतना जगाउने ।		वडाका सबै ठाँउमा अवैध लागु पदार्थ तिरको आर्कषणलाई न्युनिकरण गर्न सकिनेछ ।	
युवाहरुलाई कृषि, व्यवसाय सुरुवात गर्ने प्रेरणा जगाउन अभिमुखिकरण तालिम		वडाका सबै ठाँउमा <i>गाँजा खेतिलाई निरुत्साहि गर्न</i>	
अभिभावकहरुमा चेतना जगाउने ।		वडाका सबै ठाँउमा <i>नियमित स्कुल जान</i>	
स्कुलमा शिक्षकको दरबन्दी		वडाका सबै स्कुलमा	
स्वास्थ्य	जनसस्वास्थ्य सम्बन्धि चेतना जगाउने ।	वडाका सबै ठाँउमा <i>उच्च जन्मदर, मातृ मृत्युदर, बालविवाह निरुत्साहि गर्न</i>	
	स्वास्थ्य सिविरको नियमित प्रबन्ध गरिनु पर्ने	वडाका सबै ठाँउमा	

		महिला रोगलाई विशेष ध्यान दिनुपर्ने	वडाका सबै ठाँउमा
	खानेपानी तथा सरसफाई	पानीलाई निर्मूलिकरण गरेर मात्र खाने व्यवस्था	वडाका सबै ठाँउमा
		घरबाट निस्कने फोहोरलाई वेवस्थापन गर्ने	वडाका सबै ठाँउमा
		चर्पि बनाई यसका फाइदा बारे जनचेतना जगाउने ।	वडाका सबै ठाँउमा
	लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण	महिलाहरुलाई पनि अभिमुखिकरण तालिम	वडाका सबै ठाँउमा
महिलाहरुका कुरा सुने वातावरण		वडा भेलाहरुमा	
पुर्वाधार	सडक	नेवारपानी, कालेगैरी, ढुंगु दोभान, गल्धाराङ्ग कुपिन्टार, नामटार, कालीकाटार जोडने सडक निर्माण	
		रवराङ्ग, सानो भावर, विरालिटार, सोलि गोप्टी मजुवा गुफा सम्मको सडक निर्माण	
	पुल	ढुंगु दोभानमा पक्की पुल निर्माण	
		विरालीटारमा पक्कपुल निर्माण	
	भवन	कुपिन्टारको च्यान भनज्याङ्गमा गुम्मा निर्माण	
	निर्माण	लुघु जलविद्युतलाई निरन्तरता दिईकलकारखानाका लागि मात्र मुख्य प्रशारण लाइन प्रयोग गर्न हुने	
सिचाइ	सिचाइ पुऱ्याउनु पर्ने	सिचाई सम्भावना रहेका वडाका सबै ठाँउमा	
वन, वतावरण तथा विपद व्यवस्थापन	वन	वन व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय गर्ने	वडाका सबै ठाँउमा
		वृक्षरोपनको कार्यक्रम	वर्षानि सम्भावना रहेका ठाँउमा
		वन संरक्षणका लागि चेतना जगाउन	वडाका सबै ठाँउमा
	वातावरण	जैविकमललाई प्रोत्साहन गर्ने जनचेतना	वडाका सबै ठाँउमा
		सरसफाई सम्बन्धि तालिम	वडाका सबै ठाँउमा
	विपद व्यवस्थापन	पहिरो तथा बाढी प्रभावित क्षेत्रका वस्तीहरुलाई सुरक्षित व्यवस्थापन	सम्भावना रहेका ठाँउमा

सुसासन तथा संस्थागत विकास	<ul style="list-style-type: none">-वडाका प्रगति विवरण त्रैमासिक रुपमा सार्वजनिक गर्ने- सबै कार्यक्रमहरुमा पारदर्शिता कायम गर्ने- सार्वजनिक सुचना दिन संचारका माध्यम र इन्टरनेट पनि प्रयोग गर्ने- नागरिक वडापत्र खडा गर्ने-गुनासो पेटिका को ब्यवस्था गर्ने- गुनासो ब्यवस्थापन गर्ने समिति गठन गर्ने- वडामा प्रहरी चौकी राख्नका लागि पहल गर्ने
------------------------------------	--